

Fra: "Børresen, Trond Erik" <TrondErik.Borresen@lyse.no>
Sendt: torsdag 3. oktober 2024 12.38.36
Til: "ULLENSVANG KOMMUNE" <postmottak@ullensvang.kommune.no>; "Elisabeth Pettersen Tveit" <elisabeth.tveit@ullensvang.kommune.no>
Kopi: "NVE Postmottak" <nve@nve.no>; "Jakob Fjellanger" <jfj@nve.no>; "Honningsvåg, Bjørn Aase" <BjornAase.Honningsvag@lyse.no>
Emne: Krav om tilleggsdokumentasjon for vilkårsrevisjon, opprustning og utviding av Røldal-Suldal kraftverka - Deres referanse 20/8045-32 /ELITVE/24/22324

Til Ullensvang kommune

Vi viser til deres brev datert 9. juli i år, med krav om tilleggsdokumentasjon til vårt revisjonsdokument og søknad om opprusting og utvidelse av Røldal Suldal kraftverk.

Krav knyttet til vilkårsrevisjon:

- **Kunnskap om påvirkning og konsekvens for villreinstammen på Hardangervidda.** Det er i utgangspunktet ikke er krav til omfattende nye utredninger i forbindelse med vilkårsrevisjoner. Likevel er det utarbeidet en rekke rapporter som kartlegger miljø- og brukerinteresser i RSKs reguleringsområdet i regi av Hydro. Fagrapportene som ble utarbeidet i 2019 som grunnlag for RSKs vilkårsrevisjon ble utført med grunnlag i et utredningsprogram som ble fastsatt i et samarbeid mellom Hydro, Ullensvang og Suldal kommuner. Utredningsprogrammet ble blant annet basert på innspill fra lokale organisasjoner og ressurspersoner etter lokale prosesser som ble styrt av kommunene. Kommunene samlet innkomne innspill og har også godkjent utredningsprogrammet. I dette utredningsprogrammet var det spesifisert for fagtema villrein at utredningen skulle omfatte Setesdal Vest Ryfylkeheiane der hovedtygden av inngrep i forbindelse med RSK anleggene ligger. Områdene på Haukeli og utvekslingen av dyr mellom de to villreinområdene er likevel beskrevet i rapporten, og det er også foreslått tiltak som gjelder for Hardangervidda villreinområde.

Krav knyttet til opprusting- og utvidingsprosjektet:

- **Kunnskap om påvirkning og konsekvens for villreinstammen på Hardangervidda.** Konsekvensutredningen for villrein for de omsøkte OU prosjektene omfatter ikke Hardangervidda villreinområde da prosjektene ikke vil medføre noen nye fysiske inngrep eller vesentlige endringer i styring av eksisterende reguleringsmagasin innenfor dette villreinområdet. Det vil dermed hverken være direkte eller indirekte konsekvenser av OU prosjektene innenfor Hardangervidda villreinområde, og dette er derfor ikke inkludert i influensområdet for villrein i tråd med gjeldende veiledere.
- **Konsekvenser for villreinen ved at det blir bygd pumpekraftverk i Valldalen og Votna.** Vår vurdering er at dette fremgår av konsekvensvurderingen som følger konsesjonssøknaden. Hydrologi rapporten viser ikke noen nye fysiske inngrep eller vesentlige endringer i manøvrering av Valldalsmagasinet. Votna inngår i konsekvensutredningen for villrein.
- **Konsekvenser for villreinen ved Votna ved nytt pumpekraftverk og ny tunelltrasé for E134.** For Byggetrinn 1 i prosjektet ny E134 Seljestad – Vågslid, med ny tunnel på strekningen Liamyrane – Seljestad, er det utarbeidet reguleringsplan og prosjektet er finansiert i Nasjonal transportplan med planlagt oppstart i 2025. Dette prosjektet er derfor lagt inn som en del av nullalternativet for OU-prosjektene. Byggetrinn 2 med bygging av Dyrskartunnelen har også godkjent reguleringsplan, men har ikke nasjonal finansiering og er derfor ikke tatt med som en del av nullalternativet. At prosjekter som ikke har finansiering heller ikke skal tas med som en del av

nullalternativet er presisert i rundskriv R-109/2014 fra Finansdepartementet og i Statens vegvesens veileder V-712, der bl.a. følgende er presisert i kap. 4.3 «Dette innebærer at tiltak eller prosjekter som er omtalt i for eksempel Nasjonal transportplan (NTP), men som ikke er vedtatt i Stortinget og ikke har fått bevilget midler, ikke inkluderes i referansealternativet». Når det gjelder konsekvensene av selve Dyrskartunnelen og påvirkningen denne vil ha på villrein vil det være naturlig at dette belyses i en konsekvensutredning i forbindelse med vei prosjektet.

Har dere spørsmål eller merknader er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Trond Erik Børresen

Fagansvarlig vassdrag og miljø

Lyse Kraft DA

934 88 740 | tronderik.borresen@lyse.no

lyse.no | lysekonsern.no

Lyse

The content of this e-mail is intended solely for the individual or entity to whom it is addressed.

It may contain information that is confidential or legally privileged.

If received in error, please delete it from your system and notify the author by replying to this e-mail.

Fra: elisabeth.tveit@ullensvang.kommune.no <elisabeth.tveit@ullensvang.kommune.no>

Sendt: mandag 12. august 2024 12:32

Til: Børresen, Trond Erik <TrondErik.Borresen@lyse.no>

Emne: Krav om tilleggsdokumentasjon for vilkårsrevisjon, opprustning og utviding av Røldal-Suldal kraftverka

SjÅ¥ vedlegg

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.